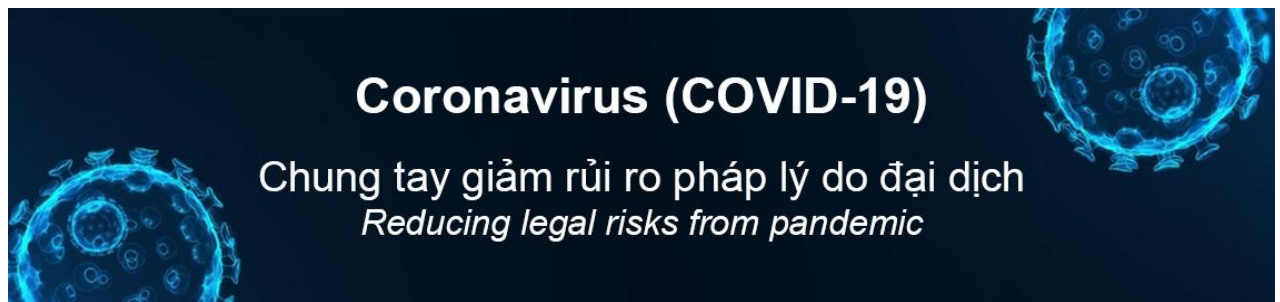

Các “cơ sở kinh doanh dịch vụ” tại địa bàn thành phố Hà Nội được yêu cầu phải “tạm đình chỉ” theo quy định tại Chỉ thị 15/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 27/03/2020 và tại Công văn 1047/UBND-KGVX ngày 27/03/2020, Chỉ thị 05/CT-UBND ngày 31/03/2020 của UBND Tp. Hà Nội bao gồm tổ chức nào?

Trần Thị Mỹ Hiệp

Tư vấn Luật

VPLS NHQuang&Cộng sự

Cập nhật 01/04/2020

Diễn biến Dịch COVID-19 ngày càng phức tạp. Liên tiếp các ngày 27/3/2020 và 31/03/2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 15/CT-TTg về việc quyết liệt thực hiện đợt cao điểm chống Dịch COVID-19 (“**Chỉ thị 15**”) và Chỉ thị số 16/CT-TTg về việc thực hiện các biện pháp cấp bách phòng, chống Dịch COVID-19 (“**Chỉ thị 16**”). Theo Chỉ thị 15, từ 00 giờ ngày 28/3 đến hết ngày 15/4/2020 sẽ:

“Tạm đình chỉ hoạt động của các cơ sở kinh doanh dịch vụ trên địa bàn, trừ các cơ sở kinh doanh các loại hàng hóa, dịch vụ thiết yếu. Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương quyết định cơ sở kinh doanh, dịch vụ cần đóng cửa”.

Như vậy, theo tinh thần của Chỉ thị này, chỉ có các cơ sở kinh doanh hàng hóa, dịch vụ thiết yếu mới được phép hoạt động. Chi tiết các cơ sở kinh doanh dịch vụ nào cần đóng cửa sẽ do Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương **quyết định**. Cùng ngày, Ủy ban nhân dân thành phố đã có Công văn số 1047/UBND-KGVX hướng dẫn việc thực hiện Chỉ thị 15 của Thủ tướng (“**Công văn 1047**”). Theo đó, **toàn bộ cơ sở kinh doanh dịch vụ trên địa bàn thành phố Hà Nội đều bị bắt buộc tạm ngưng hoạt động, chỉ trừ các cơ sở kinh doanh dịch vụ sau:**

- Siêu thị tổng hợp (trừ dịch vụ vui chơi, ăn uống tại chỗ);
- Trung tâm thương mại (gồm siêu thị tổng hợp như trên, văn phòng cho thuê, bệnh viện);

- Chợ dân sinh (gồm các gian hàng: lương thực, thực phẩm, rau hoa quả, đồ khô);
- Các cửa hàng tiện lợi, siêu thị mini (trừ dịch vụ ăn uống tại chỗ);
- Các cửa hàng tạp hóa, kinh doanh hoa, quả, trái cây;
- Chuỗi kinh doanh nông sản thực phẩm, thuốc chữa bệnh;
- Dịch vụ ngân hàng;
- Cửa hàng kinh doanh xăng dầu, gas, khí đốt.

Hai văn bản nêu trên sử dụng thuật ngữ đối tượng "cơ sở kinh doanh dịch vụ" hoặc "cơ sở kinh doanh, dịch vụ" nhưng tra cứu nhanh thì các thuật ngữ này không được quy định tại văn bản quy phạm pháp luật dẫn đến gây lúng túng cho các doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh cá thể, tổ chức xã hội, văn phòng công chứng, tổ chức hành nghề luật sư...không biết mình có thuộc đối tượng điều chỉnh hay không?

Tra cứu nhanh, chỉ có khái niệm "cơ sở sản xuất, kinh doanh" là "doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ gia đình và các tổ chức hoạt động sản xuất, kinh doanh" theo Điều 3, Luật An toàn, vệ sinh lao động 2015, nhưng đây lại không phải là quy định điều chỉnh tình huống về phòng, ngừa bệnh truyền nhiễm hay khẩn cấp quốc gia. Do khái niệm không rõ tại hai văn bản này dẫn đến nhiều doanh nghiệp không biết là có thể tiếp tục hoạt động hay không kể từ ngày 28/03/2020 cho đến ngày 15/04/2020.

Ngày 31/03/2020, Chỉ thị 16 "yêu cầu mọi người dân ở tại nhà, chỉ ra ngoài trong trường hợp thật sự cần thiết như mua lương thực, thực phẩm, thuốc men, cấp cứu, làm việc tại **nhà máy, cơ sở sản xuất, cơ sở kinh doanh dịch vụ, hàng hóa thiết yếu không bị đóng cửa, dừng hoạt động** và các trường hợp khẩn cấp khác". Trên cơ sở Chỉ thị 16, UBND Tp. Hà Nội ban hành Chỉ thị số 05/CT-UBND của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội về việc thực hiện các biện pháp cấp bách phòng, chống Dịch COVID-19 (**Chỉ thị 05**) có yêu cầu "các cơ sở kinh doanh dịch vụ đóng cửa, tạm dừng kinh doanh toàn bộ các dịch vụ kinh doanh trừ các trường hợp sau: Siêu thị tổng hợp (trừ dịch vụ vui chơi, ăn uống tại chỗ); Trung tâm thương mại (gồm siêu thị tổng hợp như trên, bệnh viện); Chợ dân sinh (gồm các gian hàng: lương thực, thực phẩm, rau hoa quả, đồ khô); Các cửa hàng tiện lợi, siêu thị mini (trừ dịch vụ ăn uống tại chỗ); Các cửa hàng tạp hóa, kinh doanh hoa, quả, trái cây; Cơ sở lưu trú du lịch; Chuỗi kinh doanh nông sản thực phẩm, thuốc chữa bệnh; Dịch vụ khám chữa bệnh; Dịch vụ bưu điện; Dịch vụ ngân hàng, thanh toán điện tử; Dịch vụ viễn thông truyền hình; Dịch vụ bảo vệ; Cửa hàng kinh doanh xăng dầu gas khí đốt; Dịch vụ tang lễ, nghĩa trang, hỏa táng, cơ sở cai nghiện, cơ sở bảo trợ xã hội". Chỉ thị 05 quy định: "Các nhà máy, xí nghiệp, các cơ sở sản xuất, công trường xây dựng tổ chức cho cán bộ công nhân viên, người lao động nghỉ tại nhà, nơi cư trú, tại nhà máy, tại công trường xây dựng (nếu có), trừ các trường hợp: sản xuất kinh doanh hàng hóa thiết yếu như: sản xuất, sơ chế, chế biến lương thực, thực phẩm, hoa quả, dược phẩm, thuốc chữa bệnh, trang thiết bị vật tư y tế phục vụ phòng chống dịch bệnh, an ninh quốc phòng; dịch vụ cung cấp điện, nước, vệ sinh môi trường, các trang trại chăn nuôi gia súc, gia cầm, nuôi trồng thủy sản, các nhà máy cung cấp nước sạch, các xưởng máy sản xuất khẩu trang y tế, nhà máy sản xuất nước đóng chai, nước trái cây. Các nhà máy xí nghiệp đang phải sản xuất các đơn hàng phải trả theo hợp đồng đã ký trước ngày 15/4/2020." Như vậy, các văn bản nêu trên dường như đã không cho phép các doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh cá thể được tiếp tục hoạt động.

Mặc dù Công văn 1047 hay Chỉ thị 05 không phải là một **quyết định** như theo yêu cầu của Chỉ thị 15, nhưng trong bối cảnh UBND Tp. Hà Nội không còn một văn bản có nội dung tương tự và việc triển khai 02 văn bản này lại nghiêm ngặt trên thực tế nên có thể tạm coi đây là một quyết định. Doanh nghiệp cần lưu ý tới tình huống này khi xác định tính chất của sự kiện bất khả kháng trong việc thực thi hợp đồng hiện có.

Tuy nhiên, trong một giải thích của Thủ tướng Chính phủ trên website của Chính phủ thì “*vẫn phải duy trì hàng hoá lưu thông, sản xuất an toàn, nhất là hàng thiết yếu, vật tư y tế, hàng hoá xuất khẩu, đặc biệt xuất khẩu bằng đường biển, đường bộ vẫn bình thường. Bảo đảm làm việc tại nhà bình thường, chất lượng công việc tốt, đặc biệt thời gian công việc*”¹.

Như vậy, các doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh cá thể, tổ chức xã hội, văn phòng công chứng, tổ chức hành nghề luật sư... tại địa bàn thành phố Hà Nội vẫn có thể được phép hoạt động tại trụ sở theo cách giải thích trên. Tuy nhiên, khi hoạt động thì các tổ chức này cần phải lưu ý tới các quy định về phòng dịch như: giữ khoảng cách tối thiểu, đeo khẩu trang, không tập trung quá 02 người ngoài phạm vi công sở... theo đúng yêu cầu tại Chỉ thị 16, Chỉ thị 05 và các văn bản khác.

Các doanh nghiệp, tổ chức kinh tế nằm ngoài địa bàn Hà Nội nên cập nhật các hướng dẫn của tỉnh/thành phố nơi doanh nghiệp hoạt động để thực hiện. Nếu doanh nghiệp “*không thực hiện quyết định áp dụng biện pháp hạn chế tập trung đông người hoặc tạm đình chỉ hoạt động kinh doanh, dịch vụ tại nơi công cộng*”, doanh nghiệp có thể chịu mức phạt vi phạm hành chính từ 5.000.000 đồng đến 10.000.000 đồng².

Chúng tôi sẽ tiếp tục cập nhật các thông tin liên quan trong khi có các văn bản mới được ban hành.

Lưu ý: Các nội dung trong bản thông tin pháp lý này là miễn phí, nhằm hỗ trợ cộng đồng và hạn chế các hậu quả pháp lý do Dịch COVID-19 gây ra. Độc giả cần liên hệ với luật sư hoặc người có kiến thức pháp luật để được tư vấn thêm về giải pháp áp dụng phù hợp nhất đối với từng trường hợp cụ thể.

Với mục tiêu hỗ trợ người dân, doanh nghiệp trong việc giảm thiểu rủi ro pháp lý từ Dịch COVID-19, chúng tôi không giữ bản quyền những nội dung ý kiến này. Mọi người có thể chia sẻ để giúp cộng đồng có thêm thông tin cho việc xử lý các tình huống, vướng mắc phát sinh do Dịch COVID-19. Chúng tôi cũng sẽ thường xuyên cập nhật các thông tin mới để cung cấp cho độc giả nhiều hướng dẫn kịp thời và hữu ích.

Độc giả vui lòng liên hệ với chúng tôi qua hòm thư contact@nhquang.com trong trường hợp phát hiện có nội dung nào chưa phù hợp, chưa thấu đáo hay vì một lý do nào khác. Chúng tôi vô cùng cảm kích.

Hy vọng tất cả chúng ta được bình an và hạn chế được rủi ro, tổn thất từ Dịch COVID-19.

¹ Báo Điện tử Chính phủ, Thủ tướng nói rõ về cách ly toàn xã hội, <http://baochinhphu.vn/Tin-noi-bat/Thu-tuong-noi-ro-ve-cach-ly-toan-xa-hoi/391582.vgp>. Xem thêm thông tin tại Tuổi trẻ, Cách ly xã hội: Không có chuyện phong toả hay cấm hoàn toàn người dân ra đường, <https://tuoitre.vn/cach-ly-xa-hoi-khong-co-chuyen-phong-toa-hay-cam-hoan-toan-nguoi-dan-ra-duong-20200331161014637.htm>.

² Nghị định 176/2013/NĐ-CP do Chính phủ ban hành ngày 14/11/2013 quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực y tế, Điều 11, khoản 4, điểm c